

відбувається і збільшення групи А (обсяг виробничих затрат), яке у подальшому (вже за межами логістики) приведе до збільшення економії!

Відповідно, з ОЗЛ авторами доповіді визначені три парадигма логістики:

- у Доіндустріальну епоху – це глобальна стратегія суперечливих затрат переважно *ручного* труда;
- в Індустріальну епоху – це глобальна стратегія суперечливих затрат переважно *машиного* труда;
- у Постіндустріальну епоху – це глобальна стратегія суперечливих затрат переважно *підприємницького* труда.

Висновок. У доповіді вперше встановлені три парадигми логістики Доіндустріальної, Індустріальної і Постіндустріальної епох за допомогою ОЗЛ – *методології* оптимізації двох суперечливих факторів, двох суперечливих головних затрат: на *логістику* (логістичних затрат) і на *виробництво* (виробничих затрат); тобто, за допомогою *методології оптимізації будь-яких суперечливих затрат*.

Це знання буде сприяти підвищенню ефективності стратегічного планування підприємств, зростанню їх економічного потенціалу.

Література:

1. Бабайлов В. К. Менеджмент. Наука и практика: учебник. Х.: ХНАДУ, 2015. 276 с.
2. Бабайлов В. К. Приходько Д. О. Встановлення основного закону логістики. *Проблеми і перспективи розвитку підприємництва: Збірник наукових праць Харківського національного автомобільно-дорожнього університету.* 2020. № 2 (25). С. 17–25.

АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ТРЕНДІВ НА РИНКУ ЛОГІСТИКИ В УКРАЇНІ

Плахтій А.О.

*Науковий керівник: Федорова В.О., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Сьогодні світова економіка знаходиться в перманентному стані трансформації: змінюються технологічні уклади, матеріальні цінності, механізми регулювання. Глобальна цифровізація впливає на розвиток практично всіх сфер життя суспільства, у тому числі логістики. В результаті з'являються нові ринки, нові форми комунікації, нові підходи до організації виробництва товарів, надання послуг і управління ними.

Значний прогрес в логістичній галузі спостерігається в таких сферах, як застосування штучного інтелекту, аналітика і автоматизація. Ці технології розвиваються швидше, ніж будь-коли, а стартапи з новітніми рішеннями та інноваціями продовжують з'являтися з великою швидкістю. Ці інновації змушують логістичні компанії або адаптуватися, або відставати від конкурентів.

До найважливіших тенденцій в сфері логістичних технологій сьогодні належать:

1. Впровадження «зелених» технологій. Тенденція «зелених» технологій спостерігається в усіх галузях, і логістика не є винятком. Зокрема, логістика «останньої милі» традиційно вимагає велику кількість витрат часу і енергії, тому це надає багато можливостей для пошуку і застосування нових інтелектуальних підходів. Сьогодні більшість компаній використовують велику кількість технологій, щоб негативний вплив на навколишнє середовище значно знизився, починаючи з електромобілів, а закінчуючи програмним забезпеченням, що ґрунтується на штучному інтелекті, яке може розрахувати маршрут з найменшим рівнем викидів. Найімовірніше, електротранспорт стане завойовувати ринок, починаючи з самих маленьких засобів пересування і відносно невеликих компаній. Наприклад, в даний момент деякі кур'єрські служби використовують електроскутери і велосипеди.

2. Видимість ланцюжка постачань в реальному часі. Видимість ланцюжка постачань (SCV) – не є інновацією для логістичних компаній, бо у 2020 році ця технологія стала ціннішою у сфері логістики. Тому наступним кроком для багатьох перевізників у 2021 році є переведення технології SCV у режим реального часу. Видимість ланцюжка постачань в реальному часі забезпечить його прозорість, яка надаватиме можливість моментально реагувати на всі зміни в режимі реального часу. До таких змін належать: схеми руху, погодні умови або стан доріг і портів. Ці дані використовуються для його аналізу, систематизації, вжиття певних заходів та рішень, зміни попиту або перенаправлення пропозиції і оптимізації маршрутів. Ефективність логістичних компаній, які повністю інтегрують ланцюжки постачань, підвищується на 20% в порівнянні з іншими.

3. Цифрові двійники. Цифрові двійники – це одна з найбільш інноваційних та потенціальних тенденцій в сфері транспортних технологій. Як вже відомо, комп'ютерні моделі не відповідають в точності фізичним продуктам, бо моделювання в його поточному стані не враховує багато ключових факторів, а саме: зношування деталі, її деформацію, нарощення втоми в її конструкціях або певні зміни які вносять власники продукції відповідно до нових стандартів. Але зараз дана технологія дає можливість поєднати як фізичний, так і цифровий світи в один. Ця можливість дає взаємодіяти з цифровою моделлю фізичного об'єкта або його частини так само, як і з їх фізичними аналогами. Потенціал застосування даної технології в логістиці величезний. Вже зараз підприємства і окремі склади також можуть застосовувати дану технологію для створення точних 3D-моделей та використовувати їх безпосередньо для своїх центрів. Також вони матимуть змогу проводити експерименти з заміною або впровадженням нового обладнання, що в свою чергу дасть можливість оцінити вплив змін без будь-яких ризиків.

4. Блокчейн. Після появи в 2008 році технології блокчейн, вона перетворилася в одне з найпопулярніших понять в будь-якій галузі, а також в

одну з найбільш переоцінених тенденцій в сфері логістичних технологій. У логістичній галузі технологія блокчейн зможе допомогти значно полегшити обмін приватними даними для різних вантажовідправників або перевізників.

Транспортні компанії повинні переводити інформацію в цифрову форму, стандартизувати дані, виконувати очистку та управляти даними. Після впровадження загальногалузевого стандарту компанії повинні сформувати екосистему партнерів по ланцюжку постачань, щоб використовувати стандарт в загальному блокчейн-середовищі.

5. Зростання інвестицій в логістичні стартапи з боку венчурних компаній. У 2020 році інвестиції стали одним з найважливіших трендів логістичних технологій, завдяки значній кількості інвестицій венчурними компаніями. Так як інвестиції венчурних компаній в логістичні стартапи зростає, великі логістичні компанії починають теж йти цим шляхом. Значна кількість компаній вклали мільйони доларів в нові технології, розроблені інноваційними стартапами, або ж придбали їх. Щоб отримати кращий результат, логістичні компанії можуть: використовувати свої можливості, проводячи дослідні роботи і розробляти інновації за допомогою своїх нових партнерів.

Отже, підприємства, які стежать за трендами і швидко адаптуються до мінливих обставин, зможуть управляти ситуацією, створювати затребувані послуги та посилювати свої позиції на ринку.

ПІДПРИЄМСТВО ЯК СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА СИСТЕМА

Побережець В.В.

Науковий керівник: Вадвійчик І.М., доцент

Київський національний торговельно-економічний університет

Соціально-економічні системи можна віднести до складних імовірнісних динамічних систем, в яких відбуваються процеси виробництва, розподілу, обміну й споживання матеріальних та інших благ. Ці системи належать до класу кібернетичних систем, тобто систем з управлінням. Серед систем, створених людьми, можна виокремити особливу категорію так званих цілеспрямованих систем, до яких належать соціально-економічні системи. Це такі системи, що мають ціль функціонування та містять у своєму складі людей як елементи. Розглядаючи економіку на макрорівні, під економічною системою можна розуміти систему виробництва, розподілу, обміну та споживання матеріальних благ. Соціально-економічні фактори розглядаються як зовнішні стосовно процесу матеріального виробництва, і саме вони визначають його ціль.

Питання соціально-економічної системи є не вивченим і підлягає у подальшому тлумаченні та розгляді.

Метою даного дослідження є встановлення сутності та природи соціально-економічного розвитку підприємства, як соціальної системи.